

Udkast Referat

Emne:	Møde i SDU's Fællesrepræsentantskab
Dato og tidspunkt:	4. marts 2025 kl. 16.00 – 18.30
Deltagere:	Birthe Friis Mortensen, Ellen Trane Nørby, Erland Porsmose, Flemming Just, Peter Cederfeld, Rikke Vestergaard, Peter Rahbæk Juel, Bent Agerholm, Dorthe Lund Kaack, Jens Ringsmose, Nisrin Adel Hamad og Lisbeth Broegaard Petersen
Afbud fra:	Helle Waagepetersen og Thomas Buchvald Vind

lip@sdu.dk
T +4565501304

Dagsorden:

1. Velkomst *v/formand Birthe Friis Mortensen*

Formand Birthe Friis Mortensen bød velkommen til mødet i SDU's Fællesrepræsentantskab.

2. Ny udpegningsproces til bestyrelsen

Orientering *v/ rektor Jens Ringsmose*

Rektor Jens Ringsmose oplyste, at universitetslovens regler om udpegning af eksterne medlemmer til SDU's bestyrelse er ændret. Hvor de eksterne bestyrelsesmedlemmer hidtil er blevet udpeget af et udpegningsorgan efter indstilling fra et indstillingsorgan, er dette nu ændret til en mere forenklet model, hvor der alene skal nedsættes et udpegningsudvalg, der skal bestå af i alt 9 medlemmer, heraf 5 eksterne medlemmer. De eksterne medlemmer af udpegningsudvalget skal tilsammen afspejle universitetets brugere og aftagere og have indsigt i universitetets opgaver. De nærmere regler for udpegning af de eksterne medlemmer skal fremgå af SDU's vedtægt, der således skal ændres. Der er i den forbindelse overvejelser om en anden model end den nuværende, hvor Fællesrepræsentantskabet udpeger de eksterne medlemmer af udpegningsorganet, og som følge

heraf, at Fællesrepræsentantskabet evt. skal erstattes af et advisory board eller lignende, der ikke fremgår af vedtægten.

3. Status fra rektor

Orientering og drøftelse v/ rektor Jens Ringsmose

Rektor Jens Ringsmose redegjorde for tre markante bevægelser eller forskydninger, som giver ændrede balancer på universitetet. De tre bevægelser finder overordnet sted inden for (1) geografi, hvor SDU vil være mere markant til stede i Sydjylland, (2) inden for universitetets indtægtskilder, hvor andelen af eksterne forskningsmidler er stigende samt (3) i den interne balance mellem hovedområderne på universitetet.

Ad 1) En større del af SDU's uddannelses- og forskningsaktiviteter vil fremover blive udviklet uden for Odense, hvilket hænger sammen med den politiske reform for uddannelser i hele landet i 2021, hvor campus Odense er dimensioneret. Væksten vil herefter ske i Sydjylland, hvor SDU fra 2026 vil have etableret en ny campus i Vejle. I Esbjerg vil der ske en fortsat opbygning af SDU's kapaciteter inden for jura, psykologi og medicin. Sønderborg har allerede haft en stor vækst, og optaget vil ikke blive øget yderligere. Campus Kolding har i en årrække haft en vigende tendens i søgningen. Her har der derfor været et større markedsføringstryk, og der er etableret to nye uddannelser, hvilket har medført en vækst på 20% ved optaget i 2024.

Ad 2) I forhold til universitetets indtægter har SDU oplevet en forskydning mellem uddannelses- og forskningsindtægterne. Hvor uddannelsesindtægterne historisk set har været SDU's primære indtægtskilde, forventes indtægterne fremover at være faldende/status quo pga. lavere ungdomsårgange. SDU har samtidigt oplevet en markant stigning i den eksterne finansiering – særligt fra de private fonde. Dette medfører, at forskningsindtægterne i de kommende år forventes at være den største indtægtskilde. SDU bliver derved et universitet, hvor forskning fylder markant mere, og uddannelsesaktiviteterne bliver færre og mindre i omfang.

Ad 3) Balancen mellem SDU's uddannelses- og forskningsindtægter medfører også en ændret balance mellem de "tørre" (ikke laboratorie) og "våde" (laboratorie) områder, hvor naturvidenskab, teknisk videnskab og sundhedsvidenskab fremadrettet forventes at udgøre en større andel end humanistisk videnskab og samfundsvidenskab på SDU. Dette ændrer dog ikke på, at SDU fortsat skal have fem stærke fakulteter.

Rektor bemærkede, at nøgleordene i SDU's 2023-strategi er *Værdi, Kvalitet, Mennesker*, og at SDU målrettet arbejder med at omsætte strategien fra ord til handling.

Rektor oplyste, at SDU i perioden 2016 til 2024 gennemsnitligt har fået en bedre placering på internationale rankinglister.

I forbindelse med rektors præsentation var der bl.a. drøftelse af SDU's situation set i forhold til de øvrige universiteter, hvor andelen af eksterne forskningsmidler også er

stigende på Københavns Universitet og på Aarhus Universitet, og hvor det blev nævnt at bevægelsen mod fondsfinansiering stiller større krav til universitetets agilitet og administration. Der var desuden input til ændringen af personalesammensætningen, hvor andelen af internationale medarbejdere er stigende, ligesom der kommer markant flere ph.d.-studerende, der ikke kan forvente en forskerkarriere på universitetet efter erhvervelse af ph.d.-graden. Endvidere blev situationen på det humanistiske fakultet drøftet, hvor det blev nævnt, at der er en forpligtelse i forhold til at uddanne gymnasielærere samt i forhold til sprogfagene.

4. Kandidatreformen

Orientering og drøftelse v/ rektor Jens Ringsmose

Af rektors orientering fremgik, at SDU fra 2028 skal omlægge 30 % af kandidatuddannelserne fra 120 ECTS til 75 ECTS kandidatuddannelser eller til erhvervskandidatuddannelser. SDU skal desuden reducere tilgangen til de akademiske bacheloruddannelser med 9,1%. SDU står overfor en meget stor opgave med at tilrettelægge og markedsføre de nye kandidatuddannelses typer. SDU skal aktivt bruge reformens muligheder i forhold til at tilrettelægge attraktive uddannelser- og efter- og videreuddannelsesforløb. Reformen vil ramme alle campusbyer proportionalt.

Fællesrepræsentantskabet drøftede konsekvenserne af kandidatreformen.

5. Status og potentiale – perspektiver fra udvalgte campusbyer

Esbjerg v/ Rikke Vestergaard

Rikke Vestergaard oplyste, at der har været en stor strategisk satsning i Esbjerg, der har givet nye uddannelser inden for bl.a. medicin, jura og psykolog. Desuden er etableret Education Esbjerg, der har fokus på at styrke Esbjerg som Sydvestjyllands uddannelsescentrum, finansieret af kommune og virksomheder. Der er fokus på praktik og studiejob - Esbjerg Kommune har bl.a. etableret fem praktiksteder til jurastuderende samt på udvikling af Esbjerg Strand og E.1-konceptet, der indeholder en mere attraktiv placering af campus i Esbjerg, tæt på midtbyen.

Inden for byudvikling og kultur er der godkendt en visionær byudviklingsplan for Esbjerg by. Der er en stor satsning på oplevelse og kultur bl.a. med musikfestivalen "Suset". Denne udvikling skal gøre Esbjerg attraktiv for nye borgere og "homecomers".

Som ønsker og forventninger til det fremtidige samarbejde nævnte Rikke Vestergaard bl.a. flere engelsksprogede studiepladser og internationale studerende, flere relevante uddannelser af høj kvalitet – fx samfundsvidenskabelige uddannelser eller IT samt mere fokus på relevant efter- og videreuddannelse, som kan understøtte virksomhederne. Rikke Vestergaard nævnte desuden, at der med kandidatreformen skal sikres en gunstig konkurrencesituation for uddannelserne i Esbjerg, hvor uddannelserne på 120 ECTS bevares. Synergi mellem bl.a. studerende ved UC SYD og SDU skal

styrkes, ligesom der skal være et styrket samarbejde mellem uddannelse og erhverv om f.eks. praktikpladser og studiejob.

Rektor kvitterede for det gode samarbejde, hvor det er lykkedes at etablere attraktive uddannelser.

Odense v/ Peter Rahbæk Juel

Peter Rahbæk Juels oplæg tog udgangspunkt i de opgaver, som Odense står overfor, hvor andelen af private arbejdspladser er lavere end offentlige arbejdspladser, og hvor der er en lavere gennemsnitsindkomst. Der er derfor igangsat en erhvervstilvækst i Odense, hvor byen gerne vil bruge universitetet til at bryde nogle af de strukturelle udfordringer, som Odense har. Det er derfor vigtigt, at universitetet er udadvendt mod erhvervslivet og er opsøgende i forhold til at bygge noget nyt, herunder noget der er globalt efterspurgt og globalt relevant. Der skal opbygges nye økosystemer, hvor der kommer jobs, der skaber nye jobs. Odense er en uddannelsesby, og det er en udfordring for Odense, at der er et loft i forhold til antallet af studiepladser.

Rektor takkede for det stærke og tillidsfulde samarbejde og nævnte, at SDU er opmærksom på, at universitetet kan skabe værdi på mange måder, herunder ved spinouts og startouts, der kommer til at fylde mere i de kommende år.

Sønderborg v/Ellen Trane Nørby

Ellen Trane Nørby fastslog, at Sønderborg opfatter uddannelsessamarbejdet som bredere end SDU, og at der er behov for, at andre uddannelser også vokster, herunder erhvervsakademierne. Sønderborg er den andenstørste studieby i det syddanske, og byen har den mest multikulturelle sammensætning, der dækker 120 nationaliteter. Der er på grund af de mange internationale studerende et større behov for studieboliger. Der er p.t. 800 kollegieboliger i Sønderborg, og dette antal skal fordobles. Sønderborg har også et bredere fokus på at være studieby. Der arbejdes bl.a. på et nyt ferieresort, idet man gerne vil have flere besøgende, hvilket vil indebære flere jobs til byen. Ellen Trane Nørby anførte, at man på sigt gerne vil have en lidt større andel af danske studerende og en bedre kønsmæssig balance. Sønderborg vil gerne have flere attraktive uddannelser, f.eks. sygeplejerske, bioanalytiker, radiograf. Hun udtrykte også ønske om at placere tandlægeuddannelsen i Sønderborg samt det brede cyberområde.

Rektor takkede for input og for det stærke samarbejde. Han nævnte, at SDU ikke kan imødekomme alle ønsker, selvom man gerne ville, på grund af de begrænsninger der er. SDU er glad for den vækst, der er i antallet af danske studerende.

6. SDU's arbejde med innovation, spinouts og startups

Orientering v/ rektor Jens Ringsmose

Rektor oplyste indledningsvis, at der ved spin-outs er tale om forskningsbaseret innovation, mens startups er studenterdrevet.

SDU har siden år 2000 stået bag mere end 50 spin-outs. I 2024 er der 7 spin-outs, hvilket er et rekordstort antal på et enkelt kalenderår. Der er skabt mere end 2000 arbejdspladser. Nogle af dem er blevet meget store, mens der for størstedelen er tale om små virksomheder.

Studereraktiviteter i form af startups er hastigt opadgående. Langt den største del af startups bliver ikke til noget, men SDU ansporer de studerende til at gøre det alligevel, fordi det giver dem kompetencer og mindset inden for entreprenørskab. Som eksempler på startups, der er blevet til noget, nævnte rektor Mewalii, der producerer bæredygtige intimprodukter samt ARIS Robotics, der beskæftiger sig med bæredygtig affaldssortering.

Rektor informerede om Science Ventures Denmark, der er et SDU ejet datterselskab (A/S), der etablerer og udvikler spin-out-virksomheder fra SDU's forskningsfaglige miljøer samt om Spin-outs Denmark, der er et 5-årigt program for de otte danske universiteter, der er finansieret af Villum Fonden med i alt 75 mio.kr. Desuden om MedTech Odense, der er et konkret eksempel på en strategisk satsning, hvor SDU ønsker at skabe et helt unikt innovationsmiljø inden for sundhedsteknologi i samarbejde med OUH, RSYD, Odense Kommune og relevante virksomheder.

7. Eventuelt

Der blev spurgt ind til, hvor SDU er i forhold til forsvarsområdet og oprustningen. Rektor nævnte, at SDU kan spille en rolle bl.a. via dronecenteret samt via Large Structure Production, der er verdens største robotcenter.

På forespørgsel oplyste rektor, at SDU er opmærksom på problemstillingen i forhold til, at The US National Science Foundation (NSF) forsøger at presse Helsingfors Universitet til at fjerne uønskede ord og begreber fra opslag om Fulbright-stipendier.